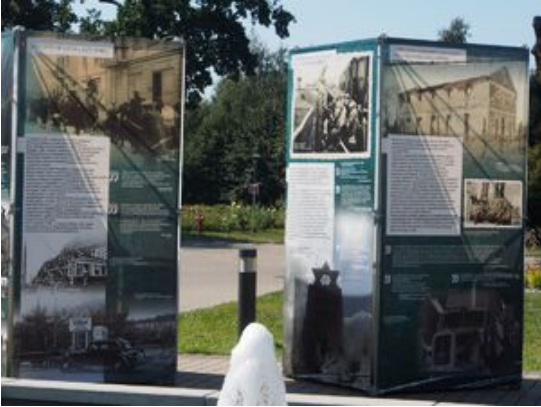
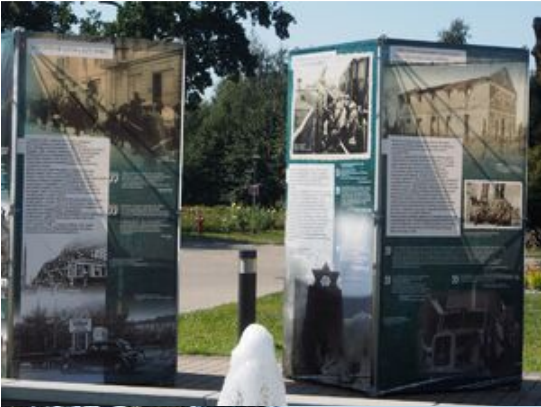

Instytut Pamięci Narodowej - Łódź

<https://lodz.ipn.gov.pl/pl6/aktualnosci/41198,Prezentacja-wystawy-Wielka-Szpera-wrzesien-1942-Lodz-29-sierpnia-12-wrzesnia-201.html>
26.04.2024, 16:51

Prezentacja wystawy „Wielka Szpera - wrzesień 1942” - Łódź, 29 sierpnia - 12 września 2017

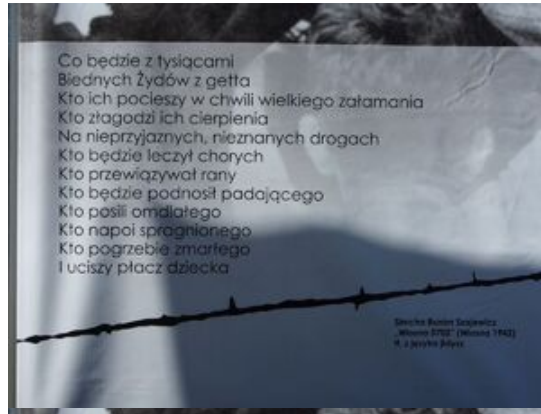

W ramach obchodów 73. rocznicy likwidacji Litzmannstadt Getto i 75. rocznicy Wielkiej Szpery 29 sierpnia 2017 r. w Parku Ocalałych w Łodzi otwarta została wystawa plenerowa „Wielka Szpera - wrzesień 1942”.

Wprowadzenie do wystawy przedstawił dr Adam Sitarek, pracownik Oddziałowego Biura Badań Historycznych IPN w Łodzi, współautor scenariusza ekspozycji.

Współorganizatorami przedsięwzięcia są Oddział Instytutu Pamięci Narodowej w Łodzi, Archiwum Państwowe w Łodzi, Centrum Dialogu im. Marka Edelmana oraz Uniwersytet Łódzki.

Wystawa prezentowana będzie w Parku Ocalałych do 12 września.

Wystawa „Wielka Szpera - wrzesień 1942” opowiada o akcji przeprowadzonej przez Niemców na terenie łódzkiego getta, w wyniku której z getta wywieziono ponad 15 tysięcy osób, w tym niemal wszystkie dzieci poniżej 10 roku życia. Był to moment najbardziej tragiczny, najczęściej wspominany. Najpewniej dlatego, że jej ofiarą padły maleńkie dzieci. Do transportów szły dzieci z sierocińców, przytułków, szpitali, dzieci odrywano od matek i bliskich.

Samo słowo „Szpera” pochodzi od niemieckich słów Allgemeine Gehsperrre, które oznaczają całkowity zakaz opuszczania domów. Został on wprowadzony 5 września 1942 r. i trwał do 12 września. Był poprzedzony słynnym przemówieniem Chaima Mordechaja Rumkowskiego wygłoszonym 4 września 1942 r. na tzw. placu strażackim, a zaczynającym się od słów „Ponury podmuch uderzył getto. Żądają od nas abyśmy zrezygnowali z tego, co mamy najlepszego - naszych dzieci i Starszych. (...) W moim wieku, muszę rozłożyć ręce i błagać: Bracia i siostry! Oddajcie mi je! Ojcowie i matki - dajcie mi swoje dzieci!..”

foto: Marzena Kumosińska